

Dnr

Kommunfullmäktige 2013-11-27 § 187

Svar på interpellationer

Kommunfullmäktiges beslut

Interpellationerna är besvarade är besvarad.

Ärendebeskrivning

Följande interpellationer besvaras:

1. Interpellation om återsökning av medel från Migrationsverket – Jakob Fritzell m.fl. (S) till finansieringsnämnden för utbildnings ordförande Marie Bladholm (M). (dnr 13KS/0561)
2. Interpellation om regelverk för slamtömning – Henrik Paulsen (-) till samhällsplaneringens ordförande Peter Frej (M). (dnr 13KS/0562)

Reservationer och protokollsanteckningar

S-gruppen lämnar följande protokollsanteckning till p. 2 (regelverk för slamtömning):

I interpellationen till Peter Frej var en central fråga 'På vilka grunder kräver förvaltningen att hushållen ska anordna nya kompletterande VA-lösningar?'

”Svaret var tydligt, 'Arbetsmiljöverkets information till kommuner om att tung manuell slangdragning längre än 10 m skall undvikas(.) Värmdö kommun liksom många andra kommuner har uppfattat denna information som ett krav och detta har fått till följd att kommunen uppmanat kunderna att installera sugledning för att underlätta den fysiska påfrestning som de som utför arbetet utsätts för. Arbetsmiljöverket har hösten 2013 kommit med ny information om att detta inte är ett krav utan ska ses som rekommendation och att det skall ställas större krav på entreprenörerna att utveckla teknik och arbetsmetoder för att förbättra arbetsmiljön'(understrykningarna är våra).

Av understrykningarna ovan framgår att a) kommunen krävt att hushållen ska tillhandahålla egna, i trädgården förvarade eller nergrävda, slangar för tömning av slutna tankar baserat på ett uppfattat krav och att b) detta krav visat sig vara en rekommendation och att kraven istället ska åläggas entreprenören.

Men i interpellationsdebatten framhärdade Peter Frej i att det finns laglig grund för krav på hushållen. Denna grund skulle vara att slangen, allt mellan 10-50 m, ska anses vara en del av den enskilda VA-anläggningen. Att det inte rimligen kan vara utgångspunkten motsägs av det förhållandet att dessa slangar inte har ansetts fodra tillstånd med tillhörande tillsyn.

Vi socialdemokrater vänder oss emot att det i debatten ges ett annat svar i ansvarsfrågan än det som gavs skriftligt. Att det muntliga svaret är felaktigt stöds av nedanstående redogörelse.

Historiken är att Värmdö kommun har ålagt fastighetsägare med egen slam och/eller sluten toalettank att anordna fasta eller lösa ledningar mellan respektive tank och slamsugningsfordonets uppställningsplats i de fall tanken ligger längre från slamsugningsfordonets uppställningsplats än 10 meter. Åläggandet gäller inte bara nya installationer utan även tidigare gjorda installationer. För det fall fastighetsägare inte åtföljer kommunens åläggande hotas det med att anläggningen inte kommer att tömmas. Det sagda framgår av kommunens och avfallsentreprenörens respektive hemsida.

Kommunens åläggande har medfört att många Värmdöbor har orsakats betydande kostnader för den slamsugningsutrustning som krävs. Dessutom har den hygieniska aspekten av att ha lösa slangar liggandes i trädgårdarna ifrågasatts. För äldre och andra som inte själva kan lägga ut och ta in slang i samband med slamsugning har fråga även väckts om detta är en service som kommunens hemtjänst tillhandahåller.

Den lagliga grunden för kommunens åläggande har ifrågasatts. De skrivelser som arbetsmiljöverket gett ut talar endast om arbetsgivarens ansvar (antingen kommunen i egen regi eller genom upphandlad entreprenör) samt kommunens ansvar inför en upphandling.

Vad avser arbetsgivaren framgår det av arbetsmiljölagen att denne ska förebygga att arbetstagare utsätts för ohälsa och olycksfall. Exempel ges på åtgärder som kan företas, till exempel att flera personer kan hjälpas åt/turas om med slangdragningen och att det ska finnas anpassade och bra hjälpmedel och tekniska anordningar så att riskerna vid slamtömningen reduceras till en acceptabel nivå. Eftersom manuell hantering vid slangdragning inte helt kan undvikas poängteras vikten av att ge personalen lämplig utbildning och information för att undvika risken för skador. Lämpliga åtgärder hänför sig således helt till vad en arbetsgivare bör företa sig.

När det gäller kommunens ansvar som upphandlare poängteras vikten av att inför en upphandling inventera de arbetsmiljörisker som kan finnas i samband med utförandet av ett kontrakt om slamhämtning, detta eftersom hanteringen är ett belastningsergonomiskt riskområde. Görs inte en sådan inventering riskerar entreprenören (arbetsgivaren) att utsätta sina anställda för arbete i en osund och osäker arbetsmiljö.

I arbetsmiljöverkets skrivelser uttalas även följande 'Genom information kan kommunen få fler (brukare) att gå över till modernare lösningar'.

När det gäller bygglov i samband med nybyggnation och ombyggnation har det påpekats att en kommun har möjlighet att påverka arbetsmiljön vid slamhämtning genom att ställa olika krav.

Det kan därmed konstateras att det inte finns något i arbetsmiljöverkets skrivelser som ens antyder att ägare till befintliga anläggningar kan/eller bör åläggas något ansvar i nu berört hänseende. Tvärtom pekas det särskilt på att informationsinsatser är den påverkansmöjlighet en kommun har. Värmdö kommuns agerande saknar således laglig grund, vilket får anses särskilt allvarligt då många Värmdöbor åsamkats onödigt besvär och stora kostnader.

Eftersom det således inte finns någon skyldighet att företa sig något vad avser en befintlig anläggning kan det även konstateras att kommunens åsikt om att enskilda brustit i deras kontroll av lagar och regler inte har något som helst fog för sig. Här är det snarare så att kommunen underlåtit att hålla sig á jour med gällande rätt, eller, alternativt, saknar förmåga att tillämpa gällande rätt på ett korrekt sätt.

Sammanfattningsvis menar vi att redogörelsen här ovan entydigt visar att kommunen inte har någon laglig grund för att ålägga befintliga anläggningsinnehavare att installera tömningsslangar på sätt som gjorts. Sett i ljuset av detta ställer vi oss mycket frågande till att ordföranden för samhällsbyggnadsnämnden inte kan ge ett rakt svar på de frågor vi ställt. Kloka politiker har lärt sig att erkänna att även de kan göra fel, men inte Peter Frej. Det bekymrar oss eftersom detta ärende endast är ett av alla de ärenden där Värmdöbornas intressen får stryka på foten på grund av majoritetens maktfullkomliga hantering av kommunens angelägenheter. Vi menar att kommunen borde backa och erbjuda sig att ersätta de medborgare som åsamkats stora kostnader för onödiga slangdragningar.”

Dnr

Kommunfullmäktige 2013-11-27, § 188

Framställan av interpellationer

Kommunfullmäktiges beslut

Följande interpellationer framställs och besvaras vid kommande sammanträde:

1. Interpellation om Värmdö kommuns flyktingmottagande – Mats Skoglund (V) till socialnämndens ordförande Stefan Dozzi (KD). (dnr 13KS/0592)
2. Interpellation om köp av tjänster från Kommunlex – Nils-Erik Särnbrink m.fl. (S) till kommunstyrelsens ordförande Monica Pettersson (M).
3. Interpellation om slamtömning – Krister Nilsson m.fl. (S) till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande Erik Pettersson (M).
4. Utnyttjande av idrottshallar - Henrik Paulsen (-), Pär Simon Margulies (S), Ann-Kristin Särnbrink (S) till kultur- och fritidsnämndens ordförande Fredrik Sneibjerg (FP).
5. Interpellation ”Avtal till varje pris – kränkande av funktionshindrade” – Mats Skoglund (V) till socialnämndens ordförande Stefan Dozzi (KD).